Een pand met een gouden rand

‘Zo’n mooie lady en nu haar hele kop verroest’

California Lighthouse op Westpunt is een bekende toeristische attractie. Elke dag rijden de bussen af en aan met verwachtingsvolle bezoekers van ons eiland.

door onze verslaggever
Linda Reijnders

Van ver is de 37 meter hoge toren te zien die al van oudsher met haar felle lichten de schepen op zee waarschuwde dat ze de Arubaanse kust naderden. Hoe groot zal of kan de teleurstelling dan ook zijn wanneer met elke meter dichterbij het verval van dit stuk cultuur zichtbaar wordt. Ook al houdt de fiere dame zich overeind, zij is echt aan een nieuwe jurk toe om zich weer in volle glorie aan haar bewonderaars te tonen. “De documenten vertellen dat in 1913 een aanvraag vanuit Aruba naar Curaçao is gegaan voor de bouw van een vuurtoren. Waarop Curaçao aan Aruba vroeg om een plan hiervoor op te stellen. In 1915/1916 is de toren gebouwd door Nederlanders en Curaçaoenaars. Alle materialen werden per ezel naar de plek gebracht”, vertelt de zoon van de laatste vuurtorenwachter van Aruba, Romulo Fingal. Nadat zijn vader met pensioen ging, bekommerde niemand zich meer om het onderhoud van de toren. “Het is zo’n mooie *lady* en nu is haar hele kop verroest. Er moet snel iets gebeuren.”

Wat was het?

De California Lighthouse fungeerde als baken voor de schepen op zee. Haar naam is afkomstig van het op de klippen gelopen schip California. Naast de toren stond de vuurtorenwachterwoning waar nu restaurant La Trattoria El Faro Blanco is gevestigd. “De eerste vuurtorenwachter was Jacob Jacobs, mijn vader Pablo Frederico Fingal de laatste”, vertelt Fingal. In 1931 kwam het gezin er te wonen en volgens Fingal was het er solitair, stil, verlaten.

Elke ochtend om zes uur ging het licht van de vuurtoren aan tot zes uur in de avond. De toren heeft twee verdiepingen, de eerste trap loopt naar het licht, de tweede naar de opslag van faroline (brandstof) en pomp. De pomp fungeerde om gas te maken zodat er licht kwam. De lichten van de toren reikten 30 kilometer ver met vier stralen.“Wij moesten als kinderen mijn vader helpen. Er was toen geen stroom, dus wij takelden het gewicht op dat met een dikke kabel vastzat. Doordat het gewicht daarna in een nacht naar beneden zakte, kwamen de radars van de lamp in werking en dat draaide de lamp.” Zijn vader deed dit één keer per dag. Maar hij sliep volgens Fingal heel licht. “Zijn kot stond in de deuropening van de woning, zodat hij altijd oog had op de toren. Een paar keer stond hij in de fik, want er werd gas gebruikt. Dan holde hij naar de toren en spoedde zich naar boven.”

Fingal vond het altijd spannend om met zijn vader mee de toren in te gaan. “Het was hoog, veel treden en het uitzicht was fantastisch. Mijn vader en ik maakten ook de ramen weleens schoon aan de buitenkant als ze vies waren geworden van de salpeter. Dat was riskant, want de wind pakte je en je moest je goed vasthouden.” Hij herinnert zich ook dat zij als kinderen ‘s avonds met boeken in de kop van de toren lazen. “Bij het licht en het was er lekker warm. Je voelde de toren bewegen door de wind en je hoorde het spatten van de golven op de rotsen in zee, wat een soort muziek maakte.” Moeder en kinderen woonden er eigenlijk alleen in de weekenden en vakanties. De familie had een huis in de stad, want de kinderen moesten naar school. Rondom de toren leefden veel wilde dieren zoals geiten, schapen, ezels en zwarte, grote varkens. “Wij slachtten iedere week een beest en gooiden de kop en poten in de rotsen. Mijn tante gebruikte de ribbetjes om in de stad op zinken platen te drogen in de zon.” Zijn herinnering neemt hem mee naar de voetbalwedstrijdjes waar nu de golfbaan is en, als zij dan goed vuil waren, het duiken in de zee bij Arashi.

Romulo Fingal op de trap van de vuurtoren.

Wat is het nu?

In 1969 is de originele lamp vervangen door een 1000 watt elektrische lamp. “De lamp is in Frankrijk gemaakt. Het frame is puur massief koper en er zitten kristallen in om het licht te weerkaatsen.” De lamp is volgens hem in een havenloods gezet en iemand heeft hem meegenomen. “Natuurlijk, er zaten kristallen en koper in. Ik weet nog dat wij het koper altijd moesten oppoetsen van vader.” De kop van de toren is nu helemaal verroest, dus die zal waarschijnlijk vervangen moeten worden, denkt Fingal. In de trap buiten voor de entree zit betonijzer wat ook is gaan roesten en het tot een armzalige aanblik maakt. De muren buiten hebben een *touch-up* nodig. “Wat nog wel in orde is, is de trap omdat die van grenen gemaakt is.” De zeelucht en wind brengen de toren schade toe en er is meer dan 50 jaar niets aan gedaan. In de vuurtorenwachterwoning is nu een restaurant gevestigd. Fingal gaat terug naar de tijd dat er om het weekend wel een feest werd gehouden in het huis en dat er werd gedanst en gedronken. “Het huis had van die ouderwetse jaloezieën waar de wind doorheen floot. Ook het geluid van de geiten en schapen buiten kwam vervormd door de wind binnen en dat maakte het heel eng.”

Wat gaat het worden?

Vorig jaar november schreef *Amigoe* een artikel waarin Stichting Monumentenfonds Aruba (SMFA) aankondigde zo snel mogelijk met het herstel van de vuurtoren te willen beginnen. En dat er een museum, betere informatievoorziening en betere parkeervoorzieningen moeten komen. De bedoeling is dat SMFA het project uitvoert en het pand in eigendom krijgt. Dat dit liever gisteren dan vandaag gebeurt, is voor Fingal een klare zaak. “Dit is een historisch, cultureel belangrijk gebouw.

Ik heb ook een boek geschreven over de toren en bijbehorende verhalen. Dat ligt nu bij de drukker in Colombia.” Fingal werd door een docent van zijn tekenles gemotiveerd om zijn ervaringen op te schrijven. “Ik realiseerde mij opeens dat ik de laatste ben die deze geschiedenis kan doorgeven. Want ik ben de zoon van de laatste vuurtorenwachter.”

Wandel door de straten en ergens staat wel een pand met een ‘gouden rand’. Vervallen, stoffig, vergeten, maar toch bijzonder door de bouwstijl, omvang en/of historische uitstraling. ***Amigoe*** ‘poetst’ die rand weer op, blikt terug naar vroeger, maar is ook nieuwsgierig naar het heden. Wat was het, wat is het nu en wat gaat het worden? Neem voor meer informatie of interesse om aan deze rubriek bij te dragen, contact op met arubaredactie@amigoe.com of telefoonnummer 582-4333.